

Nana Kintz

***Spitting Christ – o upotrebi kršćanske ikonografije u djelu Salvadora Dalija
Parfois je crache par plaisir sur le portrait de ma mère (1929.)***

Ovaj članak istražuje često spominjano, iako slabo analizirano prisvajanje i oskrnjivanje kršćanske ikonografije u nadrealističkome pokretu, koji je desetljećima napadao kršćanstvo i njegovu ikonografiju. Salvador Dalí iskoristio je vizualno bogohuljenje i svetogrđe kao sredstvo za izazivanje velikog skandala u trenutku kad se preselio u Pariz i postao članom nadrealističkog pokreta. Na slici *Parfois je crache par plaisir sur le portrait de ma mère* (1929.) Dalí se igrao suptilnom zbrkom identiteta, nadređujući svoj identitet Kristovom. Iskoristio je dobro poznatu ikonografiju Srca Isusovog, profaniravši je reducirajući je samo na siluetu i tako što je sam Krist vršitelj svetogrđa. Ključni likovi, poput Krista i Djevice Marije, postali su ličnosti s psihološkim problemima vezanim uz obiteljsko nasilje, seksualno zastrašivanje i *Edipov kompleks*. Drugi nadrealisti, poput Maxa Ernsta, imali su sličnu strategiju: kršćanska je ikonografija bila manipulirana i izokrenuta kako bi se rugala tradicionalnom sakralnom slikarstvu, a samim time i moralu javnosti i Crkve. Bogohuljenje je prikazano u nadrealističkim časopisima kako bi se upozorilo na spremnost na subverziju i transgresiju. Esej pokazuje i kako Salvador Dalí, kao izniman predstavnik nadrealizma, mijenja svoje stavove i umjetničke strategije u kasnijem, post-nadrealističkom djelovanju. Nakon ponovnog obraćenja na kršćanstvo, izokrenuo je svoj umjetnički svijet stvaranjem slika izrazite religijske tematike, razvivši osobnu ikonografiju koja snažno priziva kršćanski lik, ali dodajući joj novu, *dalijevsu* komponentu. Paradoksalno, ta sakralna dalijevska ikonografija jest ono što javnost danas smatra nadrealizmom.